Київський університет імені Бориса Грінченка

Факультет інформаційних технологій та управління

Кафедра управління

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної та навчальної роботи
_____ О.Б. Жильцов
«01» 09 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКОНОМІКА ПРАЦІ ТА СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ

для студентів

спеціальності	073 Менеджмент
освітнього рівня	перший (бакалаврський)
освітньої-професійної програми	073.00.01 Менеджмент організацій
спеціалізації	1) Управління розвитком бізнесу; 2) Управління персоналом

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Протокол № 04/14/20
(підпис) (прізвище, ініціали)
«____» _____ 20____ р.

Київ – 2020

Розробник:
Акіліна Олена Володимирівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри управління Факультету інформаційних технологій та управління Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач:
Акіліна Олена Володимирівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри управління факультету інформаційних технологій та управління Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри управління
Протокол від 31 серпня 2020 р. № 9
Завідувач кафедри _____ Л.М. Ільїч
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми "Менеджмент організацій"
(назва освітньої програми)

«28» серпня 2020 р.
Керівник освітньої програми _____ О.В. Акіліна
(підпис)

Робочу програму перевірено
«31» серпня 2020 р.
Заступник директора/декана _____ І.Ю. Мельник
(підпис)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____»____ 20___ р., протокол № ___
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____»____ 20___ р., протокол № ___
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____»____ 20___ р., протокол № ___
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____»____ 20___ р., протокол № ___
(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	Заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	Українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	5/150	
Курс	1	
Семестр	1	
Кількість змістових модулів з розподілом:	4	
Обсяг кредитів	5	
Обсяг годин, в тому числі:	150	
Аудиторні	70	
Модульний контроль	8	
Семестровий контроль	30	
Самостійна робота	42	
Форма семестрового контролю	іспит	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є висвітлення теоретико-методологічних та соціально-економічних аспектів сучасних проблем економіки праці й соціально-трудових відносин, розуміння механізмів забезпечення зростання продуктивності праці та розвитку соціально-трудових відносин в Україні, формування у студентів відповідного економічного мислення, набуття ними практичних знань і навичок для ефективної роботи.

Завданнями дисципліни є оволодіння такими компетентностями:

І. Загальнопредметні компетентності:

ЗК-3	Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу
ЗК-9	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями
ЗК-10	Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні
ЗК-15	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)

ІІ. Фахові компетентності:

ФК-1	Здатність визначати та описувати характеристики організації
ФК-6	Здатність діяти соціально відповідально і свідомо
ФК-10	Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації

3. Результати навчання за дисципліною

Студент має **знати та розуміти**:

ПРН-З-6	Володіти базовими знаннями в галузі економіки, в обсязі необхідному для засвоєння загально професійних дисциплін
ПРН-З-7	Володіти основами економічних теорій, що використовуються при управлінні бізнесом та персоналом

Студент має **вміти**:

ПРН-У-1	Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.
ПРН-У-7	Мати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації
ПРН-У-8	Демонструвати навички аналізу ситуацій та здійснення комунікацій у різних сферах діяльності організації
ПРН-У-9	Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації
ПРН-У-13	Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним
ПРН-У-14	Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1 **ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ЕКОНОМІКИ ПРАЦІ**							
Тема 1. Об'єкт, предмет і завдання дисципліни «Економіка праці та СТВ»	6	2	2				2
Тема 2. Населення як джерело формування ресурсів праці	12	4	4				4
Тема 3. Концептуальні основи досліджень людського капіталу та трудового потенціалу	10	4	2				4
Модульний контроль	2						
Разом	30	10	8				10
Змістовий модуль 2 **ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОЇ СИСТЕМИ СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВИХ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ**							
Тема 4. Соціально-трудові відносини як система. Соціальне партнерство	8	4	2				2
Тема 5. Ринок праці в соціально-економічній системі	6	2	2				2
Тема 6. Соціально-трудові відносини зайнятості	16	4	6				6
Модульний контроль	2						
Разом	32	10	10				10
Змістовий модуль 3 **ОРГАНІЗАЦІЯ, ПЛАНУВАННЯ ПРАЦІ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ЇЇ ЕФЕКТИВНОСТІ**							
Тема 7. Організація і нормування праці	8	2	4				2
Тема 8. Ефективність і продуктивність праці	6	2	2				2
Тема 9. Політика доходів і оплата праці	11	4	4				3
Тема 10. Планування трудових показників	11	4	4				3
Модульний контроль	2						
Разом	38	12	14				10
Змістовий модуль 4 **АНАЛІЗ ТА РЕГУЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВОЇ СФЕРИ**							
Тема 11. Аудит соціально-трудової сфери та моніторинг ринку праці	9	2	1				6
Тема 12. Міжнародна організація праці	9	2	1				6
Модульний контроль	2						
Разом	20	4	2				12

Підготовка та проходження контрольних заходів	30						
Усього	150	36	34				42

Примітка: *слід зазначати також теми, винесені на самостійне вивчення.*

5. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ЕКОНОМІКИ ПРАЦІ

Тема 1. Об'єкт, предмет і завдання дисципліни «Економіка праці та соціально-трудові відносини»

У темі розкривається суть поняття "праця", розглядаються особливості праці як об'єкта дослідження та її основні складові. Наводяться основні ознаки праці, її кількісні та якісні характеристики.

Розглядаються світові наукові школи "трудового спрямування" та їх внесок в дослідження праці, напрацювання радянських, вітчизняних вчених та результати їх наукових досліджень.

Окреслюється предмет, мета й завдання дисципліни "Економіка праці та соціально-трудові відносини". Розглядається її зв'язок з іншими соціально-економічними дисциплінами.

Література:
базова: 16-20,22,23.
допоміжна: 32,37,47.

Тема 2. Населення як джерело формування ресурсів праці

Тему присвячено теоретичним та практичним аспектам аналізу населення в розрізі економіки праці. Розглядаються показники кількісного та якісного складу населення , склад населення за статево-віковими ознаками, структура населення за економічною активністю. Розкривається сутність поняття «відтворення населення». Розглядаються основні його типи: первісний, традиційний і сучасний. Пояснюються природний, механічний, економічний і соціальний рухи населення та розрахунок відповідних їм показників. Окрема увага приділена аналізу сучасного режиму відтворення населення України, причинам і наслідкам депопуляції населення.

Література:
базова: 16-20,22,23.
допоміжна: 32,37.

Тема 3. Концептуальні основи досліджень людського капіталу та трудового потенціалу

Тема містить основні положення та підходи до сучасного трактування категорій «людський капітал», «трудовий потенціал», «людські ресурси». Розглядаються концептуальні засади вивчення людського капіталу та

людського розвитку. Окрему увагу приділено практичним аспектам розвитку та оцінювання трудового потенціалу. Розглядаються трудовий потенціал працівника, підприємства, суспільства та методичні підходи до оцінки трудового потенціалу.

Література:
базова: 16-20,22,23,29.
допоміжна: 31,32,37,39.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2
ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОЇ СИСТЕМИ СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВИХ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ

Тема 4. Соціально-трудові відносини як система. Соціальне партнерство

Тема містить основні положення та підходи до трактування змісту соціально-трудових відносин в умовах ринкової економіки. Розглядаються основні компоненти механізму соціально-трудових відносин: суб'єкти, предмети, типи, рівні, принципи. Розкривається сутність суспільного регулювання соціально-трудових відносин, напрями та методи регулювання.

Розкривається суть поняття "соціальне партнерство", його функції та принципи, наводяться основні форми здійснення соціального партнерства. Розглядається механізм реалізації соціального партнерства через основні його інституції, а саме: профспілки, союзи роботодавців, Український координаційний комітет сприяння зайнятості населення, Національна тристороння соціально-економічна рада. Досліджується мета їх створення, основні функції та завдання.

Визначається роль соціального партнерства у вирішенні колективних трудових спорів. Розглядаються законодавчо визначені регулятори трудових спорів: примирна комісія, трудовий арбітраж, Національна служба посередництва та примирення. Страйк як крайній засіб вирішення трудового спору.

Наводиться загальний огляд інституцій соціального партнерства у розвинених країнах, окреслюються базові моделі соціального партнерства.

Література:
базова: 1,5, 8, 9, 11, 12, 16-20,22-24
допоміжна: 30,32,37,38,45.

Тема 5. Ринок праці в соціально-економічній системі

Тема охоплює основні теоретичні положення щодо аналізу ринку праці. Розглядаються основні елементи ринку праці, його суб'єкти та об'єкти, структура, інфраструктура та критерії сегментації ринку праці.

Розглядається механізм функціонування ринку праці. Пропозиція праці. Ефект доходу та ефект заміщення. Ринок праці в умовах досконалої конкуренції. Рівновага підприємства на конкурентному ринку праці. Монопсонія та монополія на ринку праці

Поряд з елементами класичної теорії, розглядаються сучасні підходи до формування й аналізу пропозиції праці та особливості функціонування ринку праці в умовах ринкової економіки.

Наводиться механізм державного регулювання ринку праці.

Література:

базова: 16-20,22,23,28.

допоміжна: 32,33,37,43,44,46,47.

Тема 6. Соціально-трудові відносини зайнятості

Тему присвячено розгляду теоретичних та практичних аспектів зайнятості. Розкривається зміст понять «регулювання зайнятості» та «політика зайнятості». Розглядаються основні форми, види зайнятості та безробіття.

Наводиться система показників, що характеризують зайнятість населення: показники зайнятості, показники безробіття, приклади обчислення основних показників зайнятості та безробіття.

Висвітлено функції суб'єктів регулювання зайнятості, основні принципи, на яких ґрунтуються відносини зайнятості, напрями та інструменти державної політики регулювання зайнятості населення, її активні та пасивні заходи. Окрема увага приділяється аналізу діяльності Державної служби зайнятості України.

Література:

базова: 1,3,4,16-23,27,28.

допоміжна: 32,33,34, 41-44,46.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 3
ОРГАНІЗАЦІЯ, ПЛАНУВАННЯ ПРАЦІ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ІІ ЕФЕКТИВНОСТІ

Тема 7. Організація і нормування праці

У темі розкриваються поняття та основні напрями організації праці. Розглядаються основні форми суспільного поділу праці та поділ праці на рівні підприємства, а також форми кооперації праці. Пояснюються склад та структура виробничого процесу. Розглядаються загальні підходи до організації робочих місць та їх оцінки.

Розкривається сутність нормування праці: об'єкт, предмет та завдання нормування. Наводяться основні принципи нормування праці та зміст нормування на підприємстві.

Аналізуються методи нормування та способи встановлення норм. Пояснюються підходи до розроблення норми виробітку, норми часу, норми обслуговування, норми чисельності, нормованого завдання. Звертається увага на особливості нормування праці службовців.

Література:

базова: 1,16-20,22,23,25,26.

допоміжна: 32,35,40.

Тема 8. Ефективність і продуктивність праці

У темі розкривається поняття "ефективність праці", наводяться основні показники результативності трудової діяльності в матеріальній та нематеріальній сферах виробництва.

Окремо виділяється поняття "продуктивність праці", розглядаються загальноприйняті показники продуктивності праці. Наводяться основні методи її вимірювання, їх характеристика та межі застосування.

Пояснюються поняття "фактори підвищення продуктивності праці" та "резерви зростання продуктивності праці". Наводяться класифікації факторів та резервів підвищення продуктивності. Розглядається методика визначення можливого приросту продуктивності праці у плановому періоді в результаті більш повного використання резервів.

Розкриваються проблеми управління продуктивністю праці в Україні. Наводиться інформація про світові та вітчизняний Центри продуктивності.

Література:

базова: 16-20,22,23,26.

допоміжна: 32,37.

Тема 9. Політика доходів і оплата праці

У темі розкривається суть поняття "політика доходів". Розглядається механізм здійснення політики доходів. Наводяться види, структура та джерела доходів населення. Пояснюються основні методи державного регулювання доходів. Дається уявлення про методику встановлення величини прожиткового мінімуму, мінімального споживчого бюджету та межі малозабезпеченості.

Розглядається система організації оплати праці на підприємстві та її основні елементи: тарифна система; форми і системи оплати праці; нормування праці; преміювання. Дається уявлення про формування фонду заробітної плати. Аналізуються сучасні можливості стимулювання праці, особлива увага приділяється системам преміювання.

Література:

базова: 1,2,6,7,10,13,16-20,22,23.

допоміжна: 32,36,37,46,48.

Тема 10. Планування трудових показників

У темі визначаються мета та головні завдання планування праці. Наводиться структура плану з праці. Описується порядок розроблення плану персоналу та оплати праці.

Розглядаються різні підходи до планування продуктивності праці. Дається уявлення про персонал підприємства, його склад та структуру. Наводиться приклад розрахунку річного балансу робочого часу одного працівника. Окреслюються загальні підходи до планування чисельності персоналу. Характеризуються основні методики планування фонду заробітної плати на підприємстві.

Література:
базова: 14,16-20,22,23.
допоміжна: 32,37.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 4
АНАЛІЗ ТА РЕГУЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВОЇ СФЕРИ

Тема 11. Аудит соціально-трудової сфери та моніторинг ринку праці

Тема розкриває сутність понять "аудит соціально-трудової сфери", "аудит людських ресурсів", "аудит розрахунків з оплати праці", "аудит розрахунків із соціальними фондами". Розглядаються структура, специфіка, основні етапи проведення перевірки, методи та процедури всіх напрямів аудиту соціально-трудової сфери. Окрема увага приділяється аналізу нормативно-правової бази забезпечення аудиту дотримання трудового законодавства та розрахунків з оплати праці.

Розкривається зміст понять "соціологія праці", "моніторинг ринку праці" та "соціологічне дослідження". Висвітлюються основні завдання моніторингу ринку праці та його елементи. Наводиться інформація про нормативно-правову базу забезпечення моніторингу ринку праці та вимоги до показників, що використовуються для оцінки стану ринку праці. Окрема увага приділяється прикладним аспектам проведення соціологічних досліджень. Розглянуто структуру, методи та процедури соціологічного дослідження, основні компоненти його програми та різновиди стратегічного плану.

Література:
базова: 16-20,22,23.
допоміжна: 32,37.

Тема 12. Міжнародна організація праці

У темі наводиться історія створення та описується діяльність Міжнародної організації праці. Окреслюється структура та контрольні механізми Міжнародної організації праці.

Розкривається зміст основних цільових програм у рамках стратегічних цілей Організації: просування Декларації МОП; послідовне скасування дитячої праці; працеінтенсивні капіталовкладення; інвестиції у знання, професійне навчання та розширення можливостей працевлаштування; підвищення рівня зайнятості шляхом розвитку малих підприємств; охорона праці, гігієна на виробництві; економічна та соціальна захищеність у XXI столітті; посилення соціального партнерства.

Дається загальний опис діяльності МОП в Україні.

Література:
базова: 15-20,22,23.
допоміжна: 32,37.

*

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	5	5	5	5	6	6	2	2
Відвідування семінарських занять	1	4	4	5	5	7	7	1	1
Робота на семінарському занятті	10	4	40	5	50	7	70	1	10
Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15	3	15	4	20	2	10
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом		-	89	-	100	-	128		48
Максимальна кількість балів: 365									
Розрахунок коефіцієнта: 6.08									

Критерії оцінювання завдань на семінарських заняттях:
100% від зазначеного балу – відмінний рівень виконання з можливими незначними недоліками
80-90% від зазначеного балу - достатньо високий рівень виконання без суттєвих (грубих) помилок
70-80% від зазначеного балу – в цілому добрий рівень виконання з незначною кількістю помилок
60-70% – посередній рівень знань виконання із значною кількістю недоліків
50-60% – мінімально можливий допустимий рівень виконання

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Модуль 1
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ВИВЧЕННЯ ЕКОНОМІКИ ПРАЦІ

Самостійна робота до теми 1."Внесок вітчизняних учених "трудового спрямування"

Мета: опанування теоретичних засад розвитку вітчизняного напряму трудової економічої думки

Хід виконання:
1. ознайомитися з лекційними матеріалами до Теми 1."Об'єкт, предмет і завдання дисципліни "Економіка праці та соціально-трудові відносини" та додатковими матеріалами до цієї теми;
2. за прикладом, наведеним у додаткових матеріалах, підготувати презентацію наукових досягнень одного з вітчизняних учених трудового напряму економічної думки.

Термін виконання: протягом першої декади вересня

Критерії оцінювання: 5 балів, зокрема

Самостійна робота до теми 2. "Формування ресурсів праці"

Мета: формування компетентнісної спроможності аналізувати процеси формування ресурсів праці

Хід виконання:
1. ознайомитися з інформаційними джерелами до Теми 2.
2. виконати завдання

Завдання:
Користуючись даними місцевої періодики, довідниками та інформацією статистичних органів, коротко письмово опишіть населення міста (селища, сільського поселення) у якому Ви зареєстровані. Цей опис може містити інформацію про загальну чисельність населення, його національний, віково- статевий, соціально-економічний склад, зміну чисельності в останні роки, напрямки міграційних потоків тощо.

Термін виконання: протягом третьої декади вересня

***Критерії оцінювання*:** 5 балів

Самостійна робота до теми 3. "Україна у світовому вимірі людського розвитку"

Мета: формування компетентнісної спроможності аналізувати становище країни у світовому вимірі людського розвитку

Хід виконання:
1. ознайомитися з додатковими матеріалами до цієї теми.
2. студентам пропонується поділитися на мікрогрупи (по 4-5 осіб) . Кожна група повинна за допомогою *Google presentation*, на основі опрацьованої інформації, презентувати місце України у світовому вимірі людського розвитку та здійснити обговорення між мікрогрупами

Термін виконання: протягом першої декади жовтня

Критерії оцінювання: 5 балів

Модуль 2
ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОЇ СИСТЕМИ СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВИХ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ

Самостійна робота до теми 4. "Соціальне партнерство"

Мета: формування компетентнісної спроможності розуміти процеси, що відбуваються в соціально-трудовій сфері нашої країни

Хід виконання:

1. ознайомитися з лекційними матеріалами до Теми 4."Соціально-трудові відносини як система. Соціальне партнерство", додатковими матеріалами до цієї теми, а також додатковими матеріалами для самостійної роботи:

- Офіційний сайт Верховної Ради України
- Офіційний сайт Міністерства соціальної політики України
- Офіційний сайт Національної тристоронньої соціально-економічної ради
- Офіційний веб-портал Федерації профспілок України
- Офіційний сайт Конфедерації вільних профспілок України
- Офіційний сайт Федерації роботодавців України
- Офіційний сайт Конфедерації роботодавців України

2. підготувати ессе (обсягом 500-600 слів) за запропонованою тематикою (студент вільно обирає тему):

- Соціально-трудові відносини: еволюція поняття та сучасне розуміння.
- Тенденції та основні напрями розвитку соціально-трудових відносин в Україні.
- Роботодавці та їх об'єднання в системі соціально-трудових відносин.
- Наймані працівники та їх представницькі органи в системі соціально-трудових відносин.
- Вплив трансформації відносин власності на розвиток соціально-трудових відносин.
- Глобалізація економіки та її вплив на соціально-трудову сферу.
- Зарубіжний досвід регулювання соціально-трудових відносин.
- Роль Тристоронньої соціально-економічної ради у формуванні соціального діалогу в Україні.
- Законодавче забезпечення процесу формування соціального діалогу в Україні: вади та переваги.
- Основні регулятори врегулювання колективних трудових спорів в Україні

Термін виконання: протягом першої декади жовтня

Критерій оцінювання: 5 балів

Самостійна роботадо теми 5."Баланс ринку праці"

Мета: формування компетентнісної спроможності складати баланс ринку праці

Хід виконання:

1. ознайомитися з лекційними матеріалами до теми 5. "Ринок праці в соціально-економічній системі".

2. виконати розрахункове завдання.

Показники	Ум. познач.	Значення
Чисельність зареєстрованих громадян, не зайнятих трудовою діяльністю на поч.року, тис.чол	Чп	800
Чисельність зареєстрованих громадян, не зайнятих трудовою діяльністю у звітному періоді, тис.чол. У т.ч.:	Чн	120
вивільнені з галузей економіки	Чн1	70
випускники навчальних закладів	Чн2	30
раніше зайняті у домашньому господарстві	Чн3	15
інші категорії незайнятого населення	Чн4	5
Потреба в працівниках для заміщення вільних робочих місць і вакантних посад, тис.чол.	М	100
Потреба в працівниках для комплектування новостворених робочих місць, тис.чол.	Мс	47
Працевлаштовано незайнятих громадян (задоволений попит), тис.чол.	Чпр	96
Знімаються з обліку, тис.чол.	Чо	230
Чисельність працездат. населення у працездатному віці	Ч	4520
Чисельність незареєстрованих громадян, не зайнятих трудовою діяльністю, тис.чол	Нн	70

Баланс ринку праці

Показник	Ум.познач.	Формула	Значення
Пропозиція робочої сили всього, тис.чол.	Р	Чп+Чн	
Структура пропозиції робочої сили за джерелами її формування,%	Дн	(Чн1/Чн)*100	
Частка категорій громадян, які знімаються з обліку, в усьому обсязі пропозиції робочої сили,%	Дчо	(Чо/Р)*100	
Частка незайнятих громадян, які реєструються на біржі праці протягом року, у всьому незайнятому працездатному населені, %	Дчн	(Чн/Нн)*100	
Чисельність незайнятих на кінець періоду, тис.чол.	Чк	Р-Чпр-Чо	
Темп зростання (зниження окремого показника,%	Ті	(Ті1/Ті0)*100	

Термін виконання: протягом другої декади жовтня
Критерій оцінювання: **5 балів**

Самостійна робота до теми 6. "Соціально-трудові відносини зайнятості"

Мета: Формування компетентнісної спроможності аналізувати економічну активність населення на ринку праці

Хід виконання: ознайомитися з лекційними матеріалами до запропонованої теми, відповідними методологічними положеннями, представленими в самостійній роботі (Методологічні положення щодо класифікації та аналізу економічної активності населення: Затв. Наказ Державної служби статистики України від 19.01.2011 року № 12.), та перейти до виконання завдань.

Завдання:

Завдання 1. *Населення за економічною активністю**[1]***

На основі наведених даних обчислити показники, що характеризують стан ринку праці у І кварталі 2017 року. Зробити висновки за результатами розрахунків.

Економічна активність населення України у І кварталі 2017 року,

тис. осіб

Варіант	Регіон	Зайнятенаселення	Безробітне населення	Економічно неактивне населення
1	Вінницька	643,0	81,3	434,7
2	Волинська	359,8	57,1	332,8
3	Дніпропетровська	1385,3	128,9	882,8
4	Донецька	731,1	130,8	623,1
5	Житомирська	476,9	63,8	364,0
6	Закарпатська	494,5	56,4	371,1
7	Запорізька	719,4	86,8	498,3
8	Івано-Франківська	543,3	55,8	418,2
9	Київська	740,8	54,1	482,8
10	Кіровоградська	375,7	54,9	275,9
11	Луганська	288,3	59,0	187,0
12	Львівська	1032,9	94,5	742,8
13	Миколаївська	492,1	58,0	312,0
14	Одеська	977,3	83,2	699,7
15	Полтавська	570,3	81,8	412,4
16	Рівненська	462,5	58,8	314,4
17	Сумська	445,3	50,7	343,2
18	Тернопільська	383,1	60,0	338,9
19	Харківська	1221,5	87,7	749,0
20	Херсонська	430,8	59,2	297,4
21	Хмельницька	496,9	61,4	384,3
22	Черкаська	504,8	59,6	350,1
23	Чернівецька	371,1	36,8	262,1
24	Чернігівська	410,3	56,0	293,2
25	м.Київ	1328,8	110,3	756,5

[1] Студент для розрахунків обирає лише один варіант, що відповідає його номеру у журналі групи.

Завдання 2.2. *Зареєстрований ринок праці**[1]***

На основі наведених даних обчислити показники, що характеризують стан зареєстрованого ринку праці у 2016 році. Зробити висновки за результатами розрахунків.

Зареєстрований ринок праці у 2016 році, тис. осіб

Варіант	Регіон	Кількість зареєстрованих безробітних в середньому за період, всього	в тому числі за за тривалістю безробіття		Економічно активне населення у віці 15-70 років	Економічно активне населенняпрацездатного віку
			від 9 до 12 місяців	12 місяців і більше		
1	Вінницька	24,2	81,3	434,7	729,8	702,2
2	Волинська	9,2	57,1	332,8	431,8	426,3
3	Дніпропетровська	30,7	128,9	882,8	1 547,1	1 508,6
4	Донецька	14,1	130,8	623,1	871,3	844,5
5	Житомирська	17,1	638	364,0	571,3	543,1
6	Закарпатська	5,9	56,4	371,1	561,8	545,6
7	Запорізька	23,3	86,8	498,3	816,3	789,4
8	Івано-Франківська	11,3	55,8	418,2	610,4	578,9
9	Київська	15,6	54,1	482,8	789,8	776,1
10	Кіровоградська	17,1	54,9	275,9	428,8	416,5
11	Луганська	8,1	59,0	187,0	355,5	338,1
12	Львівська	17,3	94,5	742,8	1 134,9	1 116,9
13	Миколаївська	16,8	58,0	312,0	551,4	535,9
14	Одеська	14,0	83,2	699,7	1073,1	1 043,9
15	Полтавська	23,8	81,8	412,4	653,0	638,4
16	Рівненська	14,4	58,8	314,4	530,5	481,9
17	Сумська	14,2	50,7	343,2	527,3	497,3
18	Тернопільська	10,8	60,0	338,9	460,4	450,1
19	Харківська	23,6	87,7	749,0	1 321,2	1 282,2
20	Херсонська	11,2	59,2	297,4	496,9	488,0
21	Хмельницька	15,8	61,4	384,3	563,1	545,3
22	Черкаська	20,3	59,6	350,1	577,3	566,9
23	Чернівецька	8,0	36,8	262,1	411,8	366,8
24	Чернігівська	\12,4	56,0	293,2	478,7	457,0
25	м,Київ	11,6	110,3	756,5	1 461,6	1 363,7

[1] Студент для розрахунків обирає лише один варіант, що відповідає його номеру у журналі групи.

Термін виконання: протягом третьої декади жовтня

Критерії оцінювання: **5 балів**

Модуль 3
ОРГАНІЗАЦІЯ, ПЛАНУВАННЯ ПРАЦІ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ІІ ЕФЕКТИВНОСТІ

Самостійна робота до теми 7. "Дослідження витрат робочого часу виконавця"

Мета: формування компетентнісної спроможності розв'язку практичних завдань організації та нормування праці

Хід виконання:

1. Ознайомитися з лекційними та додатковими матеріалами до цієї теми.
2. Виконати розрахункове та аналітичне завдання:

Завдання 1

На основі вихідних даних *Листа спостереження індивідуальної фотографії робочого дня менеджера* провести оброблення результатів спостереження та загальний аналіз отриманих даних.

Завдання 2

У додаткових матеріалах до цієї теми студенти мали можливість ознайомитися з сучасними підходами до дослідження витрат робочого часу службовців, з використанням Yaware.TimeTracker – автоматичної системи обліку робочого часу та оцінки ефективності роботи співробітників. У даному завданні пропонується протестувати демонстраційну версію програми ОфисМЕТРИКА .

Для цього її потрібно:

- встановити демонстраційну версію програми на своєму комп'ютері;
- внести в програму дані про себе та налаштувати параметри;
- дозволити програмі збирати дані протягом певного періоду (увага! термін дії демонстираційної версії обмежений, тому для дослідження варто обрати день або декілька днів максимальної зайнятості за комп'ютером);
- проаналізувати результати фотографії власного робочого періоду, підтверджуючи їх відповідними скриншотами екрану.
- порівняти можливості програми Yaware.TimeTracker з можливостями протестованої вами програми ОфисМЕТРИКА, ii перевагами та вадами, та запропонувати вибір кращої програми для дослідження витрат робочого часу офісного працівника.

Термін виконання: протягом першої декади листопада.

Критерії оцінювання:
завдання 1 - **2 бали**, за правильний розрахунок норми
завдання 2 - **3 бали**, за тестування програми ОфисМЕТРИКА

Самостійна робота до теми 8 "Чи багато їдять українці?"

Мета: формування компетентнісної спроможності розуміти процеси, що відбуваються в соціально-трудовій сфері нашої країни

Хід виконання:
1. ознайомитися з лекційними матеріалами до Теми 9. "Доходи населення", додатковими матеріалами до цієї теми, а також додатковими матеріалами для самостійної роботи.
2. підготувати відповідь, підтверджену відповідними розрахунками та статистичними даними, на запропоноване ситуаційне завдання:
"Українці витрачають на харчування 50% від доходів через те, що вони їдять більше, ніж в інших країнах".Таку думку висловив колишній міністр соціальної політики України Андрій Рева в ефірі «Вечірнього прайму» на телеканалі 112.ua.
Необхідно підтвердити або заперечити думку колишнього міністра.

Термін виконання: протягом останньої декади листопада

Критерій оцінювання: 5 балів

Самостійна робота до теми 9: "Оплата праці"

Мета: формування компетентнісної спроможності розв'язку практичних завдань оплати праці

Хід виконання:
1. ознайомитися з лекційними матеріалами до Теми 9."Доходи населення" та додатковими матеріалами для даної самостійної роботи.
2. здійснити розрахунок запропонованих завдань:

Завдання 1
Розрахувати місячний заробіток начальника цеху, якщо:
- посадовий оклад – 10952 грн
- нарахована премія – 40% від посадового окладу
- три дні був у відпустці без оплати
- чотири дні виконував державні обов'язки (премія на цей час не нараховується)
- ефективний час роботи за балансом – 21 день.

Завдання 2
Висококваліфікований робітник п'ятого розряду протягом розрахункового місяця відпрацював 22 дні при тривалості робочої зміни 8 год. Запропоноване виробниче завдання виконано на 105 %. Погодинна тарифна ставка робітника п'ятого розряду дорівнює 40,3 грн. Встановлений розмір премії складає: за виконання плану – 20 %, за кожний відсоток перевиконання плану – 1,5 % від тарифного заробітку.
Визначити загальну величину місячної заробітної плати робітника п'ятого розряду.

Завдання 3
Обчислити загальну суму заробітної плати допоміжного робітника, який обслуговує основних робітників-відрядників, за розглянутих далі умов праці. Установлена норма обслуговування допоміжним робітником ($N_{обсл}$) складає 10 робітників-відрядників. Норма виробітку кожного основного робітника-відрядника ($НР_{осн\ роб}$) становить 6 виробів за одну зміну тривалістю($t_{зм}$) 8 год. За розрахунковий місяць виготовлено 1200 одиниць продукції. Тарифна ставка (ТС) допоміжного робітника дорівнює 39.34 грн за годину.

Термін виконання: протягом першої декади грудня

Критерій оцінювання: 5 балів

Самостійна робота до теми 10. " Планування трудових показників"

Мета: формування компетентнісної спроможності планувати працю

Хід виконання:
1. ознайомитися з лекційними матеріалами до теми 10. "Планування трудових показників".
2. виконати розрахункове завдання:

Завдання1
Планова облікова кількість робітників підприємства – 800 осіб, годинний фонд їхньої зарплати – 41667 тис. грн. За плановим балансом явочний фонд одного робітника складе 215 днів, ефективний фонд часу – 1642 години. У плановому році передбачається робота 5 матерів, які годують немовлят, і 15 підлітків віком від 16 до 18 років, зокрема: 6 – осіб II розряду (годинна тарифна ставка 21,08 грн) і 9 осіб III розряду (годинна тарифна ставка 22,82 грн). Розрахувати денний фонд заробітної плати.

Завдання2

У плановому балансі робочого часу середня тривалість чергових і додаткових відпусток дорівнює 27 днів, а відпусток на навчання – 1,2 дня. Інші доплати плануються в розмірі 950 тис. грн. Використовуючи дані попередньої задачі, розрахувати місячний фонд оплати праці працівників.

Термін виконання: протягом другої декади грудня

Критерій оцінювання: 5 балів

Модуль 4
АНАЛІЗ ТА РЕГУЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВОЇ СФЕРИ

Самостійна робота до теми 11. "Моніторинг соціально-трудової сфери"

Мета: розглянути методику проведення моніторингу та навчитися аналізувати дані соціально-трудової сфери

Хід виконання:

1. ознайомитися з лекційними матеріалами та літературою, що запропонована для вивчення цього модуля. Джерелом інформації для аналізу результатів моніторингу соціально-трудової сфери є сайт Державної служби статистики України.
3. зробити висновки за результатами моніторингу зайнятості населення у регіоні, який досліджувався студентом у Змістовному модулі 1, за такими напрямками:

Попит та пропозиція робочої сили на ринку праці за професійними групами.
Навантаження на одне вільне робоче місце, вакансію за професіями.
Попит та пропозиція робочої сили на ринку праці у містах і районах.
Працевлаштування не зайнятих трудовою діяльністю громадян за видами економічної діяльності у _____ році.
Працевлаштування не зайнятих трудовою діяльністю громадян у містах і районах

4. провести порівняльний аналіз абсолютних та відносних показників обраної адміністративно-територіальної одиниці з відповідними показниками в цілому по країні (регіону, сусідніх або провідних у цій сфері адміністративно-територіальних одиниць), щоб зробити висновок про ступінь розвитку цієї сфери у загальнонаціональному масштабі. Також на основі широкого застосування методології економіко-статистичного аналізу потрібно вивчити розвиток окремих явищ і процесів в межах обраної сфери економічної діяльності.
5. після проведення аналітичних досліджень студенти повинні свої результати оформити у вигляді діаграм, графіків та зробити ґрунтовні висновки.

Термін виконання: протягом третьої декади грудня

***Критерії оцінювання*:** 5 балів

Самостійна робота до теми 12."Міжнародні правові норми у сфері соціально-трудових відносин"

Мета: здобути навики використання міжнародних правових норм у сфері соціально-трудових відносин

Хід виконання:

1. ознайомитися з лекційними матеріалами до цієї теми та запропонованою літературою до вивчення дисципліни;

2. виконати завдання:
Використовуючи наукову та періодичну літературу, наведіть міжнародні угоди та конвенції ООН та МОП, які знайшли відображення у вітчизняному законодавстві з питань соціально-трудових відносин.

Термін виконання: протягом першої декади січня

Критерії оцінювання самостійної роботи: 5 балів за кожну тему

5 балів – відмінний рівень виконання з можливими незначними недоліками
4 бали – в цілому добрий рівень виконання з незначною кількістю помилок
3 бали – посередній рівень знань виконання із значною кількістю недоліків
2 бали– мінімально можливий допустимий рівень виконання

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульний контроль є складовою поточного контролю і здійснюється в формі виконання студентом модульного контрольного завдання (контрольної роботи) згідно затвердженого графіку. Кількість модулів – 4. Максимальний бал модульного контролю складає 25. Рейтинговий показник – число величина, яка складається з певної суми балів усіх модулів навчальної дисципліни і складає 100.

Об'єктом оцінювання знань студентів є програмний матеріал дисципліни, засвоєння якого, відповідно, перевіряється під час модульного контролю. Об'єктами змістового модульного контролю знань студентів є: знання, уміння та навички студентів, виконання модульних контрольних завдань. При виконанні модульних (контрольних) завдань оцінці підлягають теоретичні знання та практичні навички, яких набули студенти після опанування певного модуля.

Модульний контроль може проводитись у формі тестів, у сертифікованому ЕНК до цієї дисципліни.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Семестровий контроль знань студентів з дисципліни є визначенням рівня засвоєння кожним студентом навчальної програми. Ця інтегральна рейтингова оцінка вираховується, як сума накопичених балів поточної успішності, що складається зі змістових модульних контролів, самостійних робіт, роботи на семінарських заняттях, балів за відвідування лекцій та семінарів, за всіма видами робіт, передбачених для даної дисципліни.

Студент, що набрав протягом семестру за підсумковим оцінюванням не менше 35 балів (з коефицієнтом перерахунку 6,08) отримує допуск до іспиту.

Форма проведення іспиту: **тестова**
Тривалість проведення іспиту: **1 год. 20 хв.**
Максимальна кількість балів: **40 балів**
Критерії оцінювання: **1 бал – за тестове питання (30 питань), 10 балів – розв'язок задачі**

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни визначається відповідно до шкали переводу оцінок ECTS (таблиця), як сума балів отриманих студентом.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю.

1. Розкрийте сутність праці як соціально-економічної категорії
2. Прокоментуйте функції властиві праці
3. Які типи відтворення населення ви знаєте? В чому полягають особливості відтворення ресурсів для праці?
4. Прокоментуйте відомі вам види руху населення. Які з них мають найбільший вплив на кількісний та якісний стан ресурсів праці в Україні
5. Охарактеризуйте абсолютні і відносні показники природного руху населення
6. Охарактеризуйте абсолютні і відносні показники міграційного руху населення
7. Охарактеризуйте соціально-економічну категорію «ресурси праці»
8. Охарактеризуйте компоненти трудового потенціалу
9. Охарактеризуйте систему колективно-договірного регулювання праці на загальнодержавному рівні та рівні підприємства
10. Розкрийте сутність основних моделей соціального партнерства
11. Хто є суб'єктами соціально-трудових відносин та на яких рівнях виникають взаємозв'язки між даними суб'єктами?
12. Перерахуйте елементи системи соціально-трудових відносин та дайте їх визначення
13. Охарактеризуйте принципи і типи соціально-трудових відносин
14. Поясніть суть соціального партнерства, його визначення та мета
15. Прокоментуйте відомі вам способи реалізації соціального партнерства
16. Прокоментуйте причини виникнення колективних трудових суперечок і конфліктів
17. У чому, на вашу думку, полягають основні завдан-ня профспілок?
18. Охарактеризуйте союзи роботодавців в Україні, їх мету та основні завдання
19. Наведіть класифікацію витрат часу протягом робочої зміни та охарактеризуйте кожний елемент
20. Розкрийте поняття і основні напрями організації праці

21. Дайте визначення поділу праці та охарактеризуйте основні його види
22. Прокоментуйте сутність та основні форми кооперації праці
23. Наведіть класифікацію робочих місць
24. Які ви знаєте коефіцієнти оцінки робочих місць та як вони розраховуються?
25. Прокоментуйте критерії сегментації ринку праці
26. Дайте визначення ринку праці та назвіть умови його ефективного функціонування
27. Охарактеризуйте елементи ринку праці та назвіть функції, які він виконує
28. Охарактеризуйте теорії двоїстості та троїстості ринку праці
29. Охарактеризуйте показники вартісної оцінки продукції у вартісному методі вимірювання продуктивності
30. Охарактеризуйте інфраструктуру ринку праці
31. Поясніть які специфічні риси притаманні товару «праця»
32. Поясніть в чому полягають особливості функціонування ринку праці у кризовій економіці
33. Дайте визначення категорії «зайнятість» та охарактеризуйте відомі вам форми зайнятості
34. Сформулюйте закон Оукена та поясніть можливості його практичного застосування
35. Які умови виплати допомоги з безробіття в Україні?
36. Поясніть як визначається рівень безробіття
37. Охарактеризуйте відомі вам види безробіття
38. Прокоментуйте економічні та соціальні наслідки безробіття
39. Прокоментуйте поняття «ефективність праці». Якими основними показниками можна його охарактеризувати?
40. Охарактеризуйте категорію «продуктивність праці». Що розуміють під управлінням продуктивністю праці?
41. Охарактеризуйте методи вимірювання продуктивності праці. Вкажіть недоліки і переваги кожного з них
42. Що розуміють під факторами зростання продуктивності праці? Як можна розрахувати приріст продуктивності праці під впливом зазначених факторів?
43. Назвіть фактори, які приводять до економії праці на підприємстві
44. Як відбувається планування продуктивності праці на підприємстві?
45. Дайте визначення поняття "політика доходів і заробітної плати". У чому полягає механізм здійснення політики доходів і заробітної плати?
46. Охарактеризуйте структуру заробітної плати
47. Розкрийте сутність тарифної системи
48. Розкрийте сутність поняття "заробітна плата". Назвіть функції та принципи організації заробітної плати
49. Які види доходів ви знаєте? Прокоментуйте основні методи державного регулювання доходів в Україні

50. Охарактеризуйте поняття економічно активного та економічно неактивного населення
51. Поясніть функції державної служби зайнятості
52. Як обраховуються мінімальні соціальні гарантії (прожитковий мінімум, мінімальний споживчій бюджет, межа малозабезпеченості)?
53. Охарактеризуйте основні форми та системи оплати праці
54. Поясніть за якими принципами функціонує безтарифна система оплати праці
55. Охарактеризуйте сучасні підходи до стимулювання праці
56. Яким чином розраховується потреба в працівниках на основі планової виробничої трудомісткості?
57. Як обчислюється потрібна чисельність працівників за явочним часом?
58. Як планується потреба в робочий силі за кількістю робочих місць і норм обслуговування?
59. Як відбувається планування фонду заробітної плати працівників відрядників, працівників-погодинників, керівників і спеціалістів на підприємстві?
60. Розкрийте сутність і значення нормативного методу планування заробітної плати на підприємстві
61. Поясніть принципи, цілі та функції Міжнародної організації праці.
62. Суть і мета аудиту соціально-трудової сфери
63. Моніторинг ринку праці як інструмент регулювання та вдосконалення соціально-трудових відносин
64. Створення МОП та основні засади її діяльності
65. Структура та контрольні механізми МОП
66. Діяльність МОП в Україні

Типові задачі курсу розглянуті під час практичних занять, всі вони, без виключення, виносяться на іспит

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	**90 – 100** балів	**Відмінно** – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	**82-89** балів	**Дуже добре** – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	**75-81** балів	**Добре** – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	**69-74** балів	**Задовільно** – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	**60-68** балів	**Достатньо** – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
F, FX	**1-59** балів	**Незадовільно з обов'язковим повторним проходженням** – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного проходження

7. **Навчально-методична картка дисципліни**

Разом: 150 год., лекції – 36 год., семінарські заняття – 34 год., самостійна робота- 42 год,. модульний контроль - 8 год., підсумковий контроль – 30.

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI	VII	VII	IX	X	XI	XII
Модулі	Змістовий модуль I			Змістовий модуль II			Змістовий модуль III				Змістовий модуль IV	
Назва Модуля	**ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ЕКОНОМІКИ ПРАЦІ**			**ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОЇ СИСИТЕМИ СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВИХ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ**			**ОРГАНІЗАЦІЯ, ПЛАНУВАННЯ ПРАЦІ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ІІ ЕФЕКТИВНОСТІ**				**АНАЛІЗ ТА РЕГУЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВОЇ СФЕРИ**	
Кількість балів за модуль	89			100			128				48	
Лекції	1	2,3	4,5	6,7	8	9,10	11	12	13,14	15,16	17	18
Теми Лекцій	Об'єкт, предмет і завдання дисципліни «Економіка праці та СТВ»	Населення як джерело формування ресурсів праці	Концептуальні основи досліджень людського капіталу та трудового потенціалу	Соціально-трудові відносини як система. Соціальне партнерство	Ринок праці в соціально-економічній системі	Соціально-трудові відносини зайнятості	Організа-ція і нормува-ння праці	Ефективні-сть і продук-тивність праці	Політика доходів і оплата праці.	Планування трудових показників	Аудит соціально-трудової сфери та моніторинг ринку прац	Міжнародна організація праці
Теми семінарських занять	Об'єкт, предмет і завдання дисципліни «Економіка праці та СТВ»	Населення як джерело формування ресурсів праці	Концептуальні основи досліджень людського капіталу та трудового потенціалу	Соціально-трудові відносини як система. Соціальне партнерство	Ринок праці в соціально-економічній системі	Соціально-трудові відносини зайнятості	Організа-ція і нормува-ння праці	Ефективні-сть і продук-тивність праці	Політика доходів і оплата праці.	Планування трудових показників	Аудит соціально-трудової сфери та моніторинг ринку прац Міжнародна організація праці	
Самостійна робота	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)			Модульна контрольна робота 2 (25 балів)			Модульна контрольна робота 3 (25 балів)				Модульна контрольна робота 4 (25 балів)	
Загалом	**365**											
Підсумковий контроль	Іспит											
Коефіцієнт приведення навчального рейтингу студентів у 60-бальну шкалу – 6,08												

8. Рекомендовані джерела

Базова

1. Кодекс законів про працю України [Електронний ресурс]. — Режим доступу до офіційного веб-сайту Верховної Ради України : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08 — (База даних "Законодавство України").

2. Закон України «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії» від 5 жовтня 2000 року № 2017-III [Електронний ресурс]. — Режим доступу до офіційного веб-сайту Верховної Ради України : https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/2017-14 — (База даних "Законодавство України").

3. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття» : станом на 25 лютого 2020 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу до офіційного веб-сайту Верховної Ради України : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1533-14 — (База даних "Законодавство України").

4. Закон України «Про зайнятість населення» [Електронний ресурс]. — Режим доступу до офіційного веб-сайту Верховної Ради України : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5067-17 — (База даних "Законодавство України").

5. Закон України «Про колективні договори і угоди» від 01 липня 1993 р. № 3356-XII : в редакції від 04.10.2012. [Електронний ресурс]. — Режим доступу до офіційного веб-сайту Верховної Ради України : https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/3356-12 — (База даних "Законодавство України").

6. Закон України «Про мінімальний споживчий бюджет» від 03 липня 1991 р. № 1284-XII [Електронний ресурс]. — Режим доступу до офіційного веб-сайту Верховної Ради України : https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/1284-12 — (База даних "Законодавство України").

7. Закон України «Про межу малозабезпеченості» від 4 жовтня 1994 року № 190/94-ВР [Електронний ресурс]. — Режим доступу до офіційного веб-сайту Верховної Ради України : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/190/94-%D0%B2%D1%80 — (База даних "Законодавство України").

8. Закон України «Про оплату праці» від 24 березня 1995 р. № 108/95-ВР [Електронний ресурс]. — Режим доступу до офіційного веб-сайту Верховної Ради України : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80 — (База даних "Законодавство України").

9. Закон України «Про організації роботодавців, їх об'єднання, права і гарантії їх діяльності» від 22 червня 2012 р. № 5026-VI [Електронний ресурс]. — Режим доступу до офіційного веб-сайту Верховної Ради України https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5026-17 — (База даних "Законодавство України").

10. Закон України «Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)» від 03 березня 1998 р. № 137/98-ВР [Електронний ресурс]. — Режим доступу до сайту Верховної Ради України: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/137/98-%D0%B2%D1%80 — (База даних "Законодавство України").

11. Закон України «Про прожитковий мінімум» від 15 липня 1999 р. № 966-XIV [Електронний ресурс]. — Режим доступу до офіційного веб-сайту Верховної Ради України : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/966-14 — (База даних "Законодавство України").

12. Закон України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» від 15 вересня 1999 р. № 1045-XIV [Електронний ресурс]. — Режим доступу до офіційного веб-сайту Верховної Ради України : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1045-14 — (База даних "Законодавство України").

13. Закон України «Про соціальний діалог в Україні» 23 грудня 2010 року № 2862-VI [Електронний ресурс]. — Режим доступу до офіційного веб-сайту Верховної Ради України : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2862-17. — (База даних "Законодавство України").

14. Рекомендації щодо визначення заробітної плати працюючих в залежності від особистого внеску працівника в кінцеві результати роботи підприємства : затверджено наказом Міністерства праці та соціальної політики від 31 березня 1999 р. № 44 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://www.bs-portal.com.ua/ids_kd/zakon_ukr/4.2.%20oplata_truda/mpsp_1999_03_31_44.html.

15. Декларація МОП основних принципів та прав у світі праці : ухвалена Міжнародною конференцією праці 18 червня 1998 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до офіційного веб-сайту Верховної Ради України: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/993_260

16. Акіліна О.В. Економіка праці та соціально-трудові відносини : Навч. посіб. 2-ге вид., допов. і перероб. / О.В. Акіліна, Л.М. Ільїч. – К. : Алерта, 2012. – 820 с.

17. Грішнова О.А. Економіка праці та соціально-трудові відносини: практикум: навчальний посібник / О. А. Грішнова, О. М. Білик. – Київ : Знання, 2012. – 286 с. (***Бібліотека Університета імені Бориса Грінченка, УДК 331.1 Г85***)

18. Гармідер Л.Д. Економіка праці і соціально-трудові відносини: навчальний посібник для студ. вищ. навч. закл., які навчаються за освітньо-професійною прогр. бакалавра з напряму підготовки "Управління персоналом і економіка праці" / Л. Д. Гармідер, С. О. Філатова ; Дніпропетровський університет ім. Альфреда Нобеля. – Дніпропетровськ : Дніпропетров. ун-т імені Альфреда Нобеля, 2013. – 638 с. (***Бібліотека Університета імені Бориса Грінченка, УДК 331(075) Г 20***)

19. Дарченко Н.Д. Економіка праці та соціально-трудові відносини [Текст] : зб. завдань і вправ : навчальний посібник / Н. Д. Дарченко, В. С. Рижиков, О. Л. Єськов, О. М. Мікрюков. – Київ : Центр навчальної літератури, 2007. – 252 с. (***Бібліотека Університета імені Бориса Грінченка, УДК 331 Е45***)

20. Економіка праці й соціально-трудові відносини: навчальний посібник / за ред. д-ра екон. наук, проф. І. Б. Скворцова. – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2016. – 268 с. ринок праці

21. Ефективність діяльності державної служби зайнятості: концептуальні засади та практичні аспекти : колективна монографія / [Петюх В. М., Щетініна Л. В., Фокас Л. М., Вонберг Т. В., Кицак Т.Г] ; за наук. ред. к.е.н., проф. В.М. Петюха. – К.: КНЕУ, 2015. – 175 с.

22. Єсінова Н.І. Економіка праці та соціально-трудові відносини : навчальний посібник / Н. І. Єсінова. – Київ : Кондор, 2006. – 432 с. (***Бібліотека Університета імені Бориса Грінченка, УДК 311 Є 84***)

23. Єсінова Н. І. Економіка праці та соціально-трудові відносини: навч.-метод. посібник [Електронний ресурс] / Н.І. Єсінова. – Харків: ХДУХТ, 2017. – 189 с. – Режим доступу: http://elib.hduht.edu.ua/handle/123456789/1612

24. Колот А.М. Соціально-трудові відносини: теорія і практика регулювання: Монографія. – 2-ге вид., без змін. – К.: КНЕУ, 2008. – 230 с.

25. Організація та нормування праці: навч. посіб. / [Н.С. Данилевич, А.В. Калина, Т.Б. Твердушка та ін.]. – К.: КНЕУ, 2015. – 389 с.

26. Подоровская М.М. Организация труда : конспект лекций / М. М. Подоровская ; Межрегиональная Академия Управления Персоналом. – 2-е изд.,стереотип. – Киев : МАУП, 2004. – 111 с. (***Бібліотека Університета імені Бориса Грінченка, УДК 330.1 П44; ББК 65-642.1я73***)

27. Соціально-трудові відносини зайнятості: сучасні тенденції, виклики, шляхи розвитку [Електронний ресурс] : монографія / [А. М. Колот, І. Ф. Гнибіденко, О. О. Герасименко та ін.] ; за наук. ред. А. М. Колота, І. Ф. Гнибіденка, М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана». – Електрон. текст. дані. – Київ : КНЕУ, 2015. – 336 с. – Режим доступу: http://ir.kneu.edu.ua:8080/handle/2010/20466

28. Чернявська О. В. Ринок праці: навч. посіб. / О. В. Чернявська. – 2-е вид., перероб. та доп. – К.: Центр учб. л-ри, 2013. – 522 с.

29. Шкода Т.Н. Людський капітал підприємства: теорія і практика стратегічного управління: монографія. – К.: Світ успіху, 2015. – 424 с.

Допоміжна

30. Гетьманцева Н. Соціальне партнерство як спосіб інтеграції інтересів суб'єктів соціально-трудових відносин / Н. Гетьманцева // Підприємництво, господарство і право. – 2016. – № 3. – С. 82-86.

31. Грішнова О. А. Інвестування в людський капітал у системі чинників забезпечення гідної праці [Електронний ресурс]: монографія / [О. А. Грішнова, О. В. Дорош, С. Я. Шурпа]; за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. О. А. Грішнової. – К. : КНЕУ, 2015. – 222 с.

32. Економіка праці та соціально-трудові відносини: підручник / за наук. ред. А. М. Колота. – К.: КНЕУ, 2009. – 711 с.

33. Зайнятість та ринок праці: Методологія. Розвиток та конкурентоспроможність. Проблеми ефективності / шеф-ред. Б. М. Данилишин. – К.: РВПС України НАН України, 2008. – 200 с.

34. Інститути зайнятості та безробіття: сучасні тенденції та виклики для України : наук. доп. / [В.М. Геєць, А.А. Гриценко, В.В. Близнюк та ін.]; за ред. В.М. Гейця, А.А. Гриценка ; НАН України, ДУ "Ін-т екон. та прогнозув.". – К., 2013. – 248 с.

35. Калина А.В., Мінчак Н.Д. Деякі питання організації та нормування праці в сучасних умовах / Колективна монографія. – м. Дрогобич, 2015.

36. Колот А. М. Мотивація персоналу: Підручник / А. М. Колот, С. О. Цимбалюк. – К. : КНЕУ, 2011. – 397 с.

37. Колот А.М. Наука о труде: становление и теоретико-методологическое обновление // Политическая экономия: прошлое, настоящее, будущее: монография / под ред. В.М. Гейца, В.Н. Тарасевича. – К.: ЦУЛ, 2014. – 1056 с.

38. Колот А. М. Соціально-трудова сфера: стан відносин, нові виклики, тенденції розвитку: [моногр.] / Колот А. М. – К.: КНЕУ, 2010. – 215 с.

39. Міщук Г. Ю. Оцінювання та механізм забезпечення використання трудового потенціалу в Україні: монографія / Г. Ю. Міщук. – Рівне: НУВГП. – 2015. – 280 с.

40. Організація праці: навч. посібник. / В. М. Данюк, А. С. Тельнов, С. Л. Решміділова та ін.; за заг. ред. В. М. Данюка. – К. : КНЕУ, 2009. – 332 с.

41. Петрова І.Л. Змістовні та структурні аспекти інноваційної зайнятості // Вісник Прикарпатського ун-ту. Серія «Економіка». – 2015. – Вип. 11. – С. 172–176.

42. Петрова І.Л. Ринок інноваційної праці: тенденції формування в Україні // Україна: аспекти праці. – 2013. – № 5. – С. 3–7.

43. Петрова І.Л. Ринок праці України: суперечності функціонування і перспективи розвитку [Електронний ресурс] / І.Л. Петрова // Україна: аспекти праці. – К., 2016. – №3-4. – С.3–9. – Режим доступу: http://library.krok.edu.ua/ua/kategoriji/statti/352-rynok-pratsi-ukrainy-superechnosti-funktsionuvannia-i-perspektyvy-rozvytku

44. Проблеми та механізми забезпечення ефективного функціонування суб'єктів ринку праці за умов інтеграції України до ЄС: монографія / за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. В. М. Нижника. – Хмельницький: ХНУ, 2016. – 494 с.

45. Розвиток соціально-трудової сфери України: теорія, практика, перспективи / монографія. – НАН України, ДУ «Ін-т економіки та прогнозування НАН України». – 2016. – 326 с.

46. Український ринок праці: особливості розвитку та ефективність функціонування [І.Л. Петрова, В.В. Близнюк, Г.Т. Куликов та ін.]; за ред. І.Л. Петрової; НАН України; Ін-т екон. та прогнозування. – К., 2009. – 368 с

47. Управління персоналом та економіка праці : [учбовий посіб.] / [П. Г. Перерва, А. М. Колот, О. Й. Рофе та ін.] ; за ред. М. І. Погорєлова, П. Г. Перерви, С. М. Погорєлова, О. П. Косенко ; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». – Харків : НТУ «ХПІ» : Щедра садиба плюс. 2015. – 521 с.

48. Цимбалюк С.О. Компенсаційна модель винагороди за працю: теоретико-методологічні та прикладні аспекти: монографія / С.О. Цимбалюк. – К.: КНЕУ, 2014. – 359 с.

9. Додаткові ресурси

1. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України http://www.kmu.gov.ua
2. Офіційний сайт Верховної Ради України http://zakon1.rada.gov.ua
3. Офіційний сайт Міністерства соціальної політики України http://www.msp.gov.ua/
4. Офіційний сайт Державної служби зайнятості http://www.dcz.gov.ua
5. Офіційний сайт Державної служби статистики http://www.ukrstat.gov.ua
6. Офіційний сайт Національної тристоронньої соціально-економічної ради http://www.ntser.gov.ua/ua/home.html
7. Офіційний веб-портал Федерації профспілок України http://www.fpsu.org.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=332
8. Офіційний сайт Конфедерації вільних профспілок України http://kvpu.org.ua/uk/
9. Офіційний сайт Федерації роботодавців України http://ua.fru.org.ua/
10. Офіційний сайт Конфедерації роботодавців України http://www.confeu.org/ua/home.html
11. Офіційний сайт Євростату http://epp.eurostat.ec.europa.eu
12. Офіційний сайт Міжнародної організації праці http://www.ilo.org/global/lang--en/index.htm